

Goda förutsättningar för ett förebyggande arbetsmiljöarbete

Magnus Åkerström

**Behövs ett förebyggande
arbetsmiljöarbete?**

Många anledningar till ett förebyggande arbetsmiljöarbete

Åtgärda problem

Förebygga ohälsa

Ökad produktivitet

Förbättrad patientsäkerhet

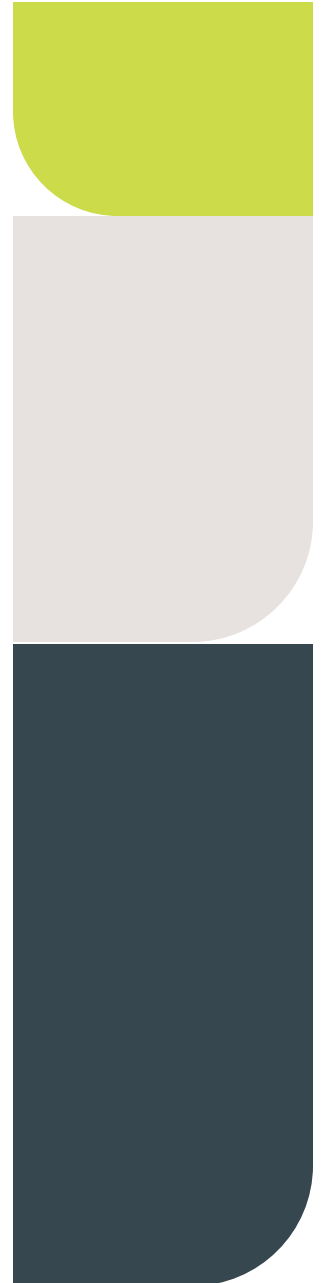
Utveckla arbetssätt

Säkerställa kompetensförsörjning

Främja hälsa

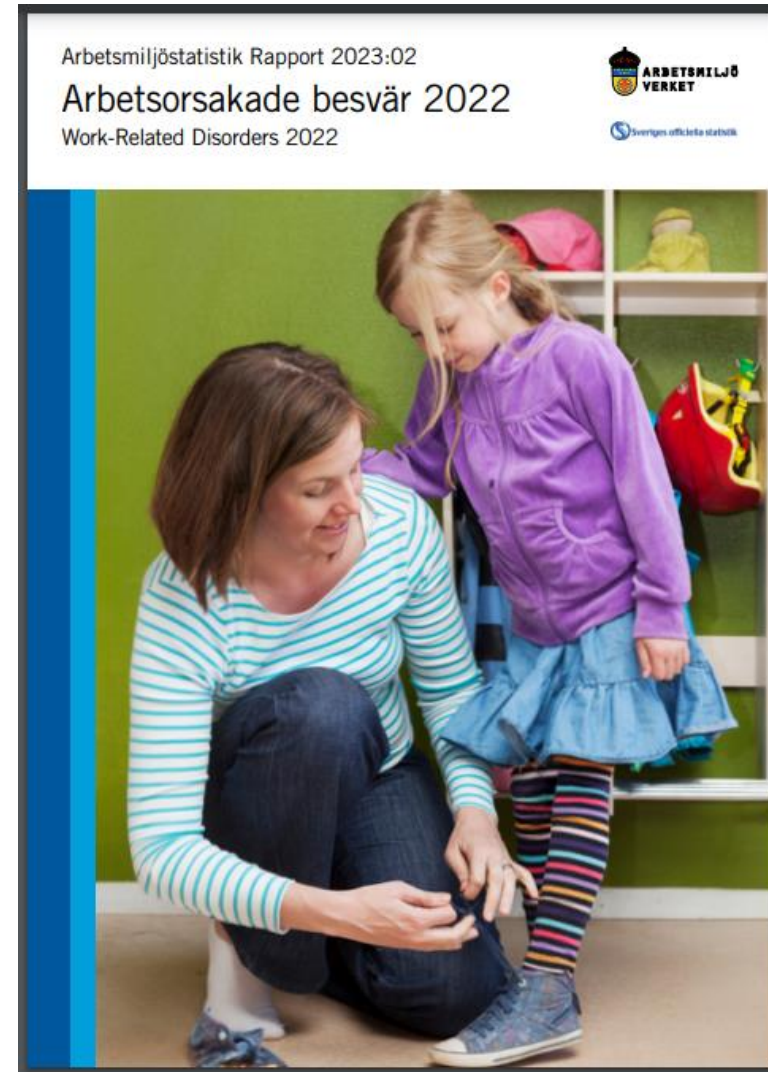
Behov av omorganisation

Annat?

Ett framgångsrikt förebyggande arbetsmiljöarbete kan göra skillnad

- Vanligt med arbetsorsakade besvär
- Besvär upplevs oftare inom hälso- och sjukvården
- Hög arbetsbelastning vanligaste orsaken

Utmaningar i den organisatoriska arbetsmiljön påverkar även personalomsättningen

”Upplevda brister i den organisatoriska arbetsmiljön var den mest genomgående orsaken bland de som valde att lämna sitt arbete”

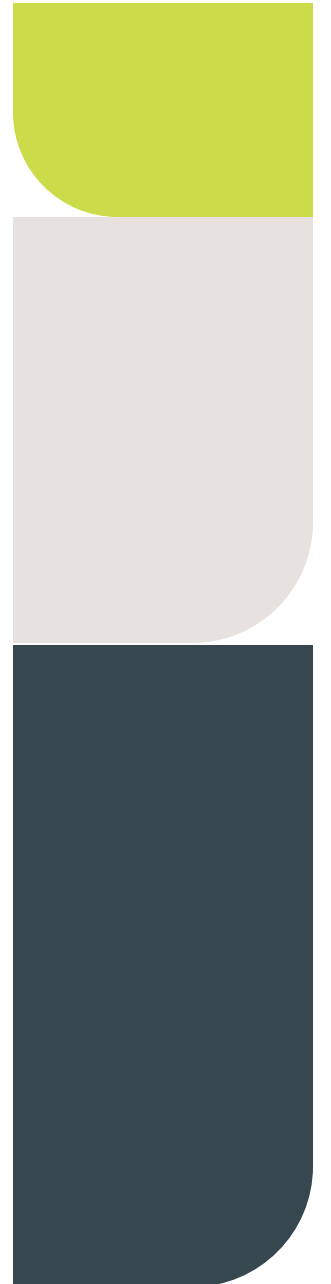
Institutet för stressmedicin
2022-05-31

**Tack för mig - Rapport
personalomsättning
ISM 220531**

Varför medarbetare i VGR slutar

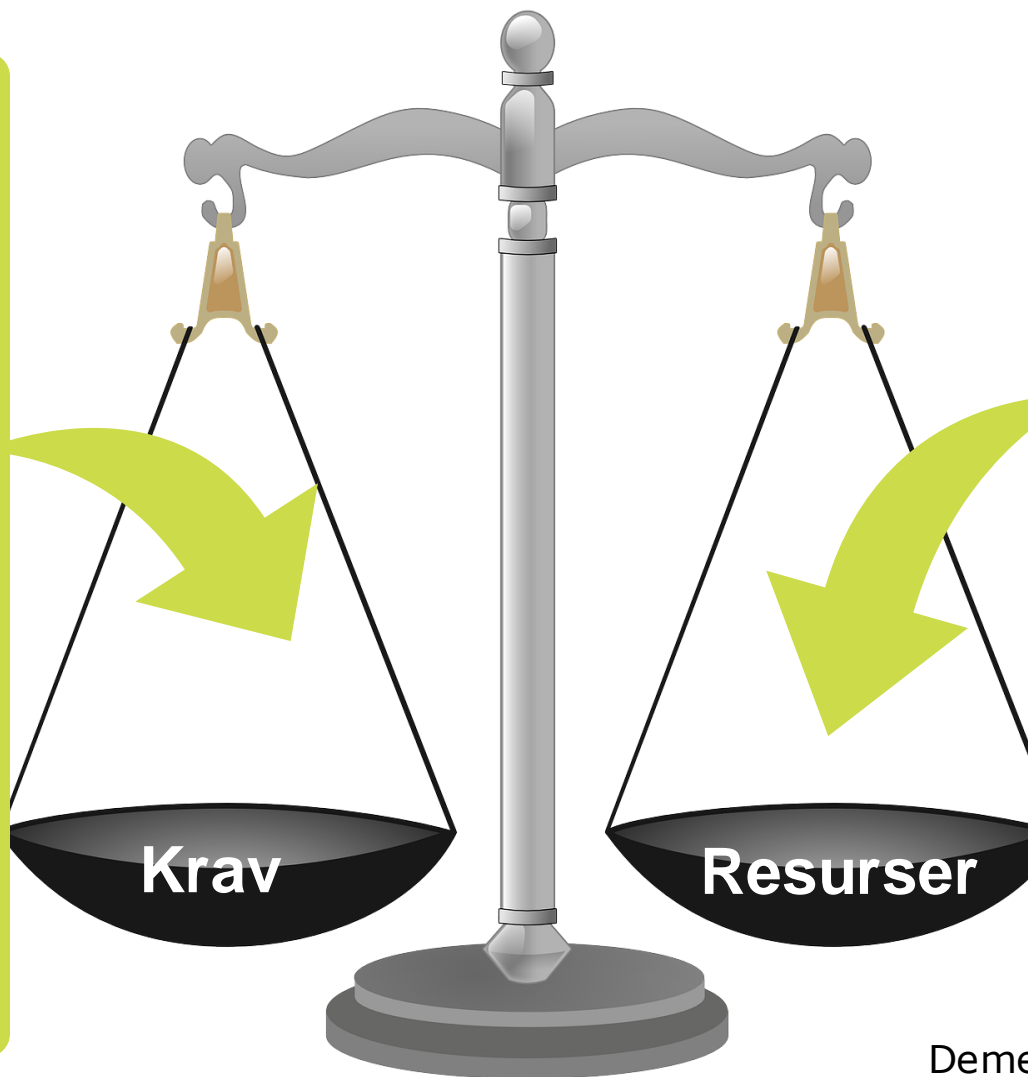

 VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

Behov av ett förebyggande arbetsmiljöarbete på organisatorisk nivå

- Arbetsmängd
- Tidsramar
- Arbetstid
- Kvalitetskrav
- Svårighetsgrad
- Emotionella påfrestningar
- Rollkonflikt/oklarhet
- Kognitiva krav
- Kränkande särbehandling
- Konflikter
- Bristande samarbete/stöd
- Upplevd orättvisa
- Bristande kommunikation

- Rimliga/tydliga mål
- Rolltydlighet
- Arbetsmetoder och -redskap
- Kompetens och bemanning
- Socialt stöd chef/kollegor
- Prioriteringsordning/beslutstöd
- Återkoppling arbetsinsats
- Kontroll/inflytande/delaktighet
- Öppet kommunikationsklimat
- Tillräckligt med tid
- Möjlighet till återhämtning under arbetstid/mellan olika arbetspass

**Vad innebär ett
förebyggande
arbetsmiljöarbete?**

Nivåer i det systematiska arbetsmiljöarbetet

Individnivå

Gruppnivå

Organisatorisk
nivå

Arbetsplatsnivå

Strukturell nivå

Risk- och friskfaktorer på strukturell nivå

Figur 5: Fem kategorier av hälso- och sjukvårdens organisering där hälsorelaterade risk- och friskfaktorer har identifierats.

Perspektiv i det systematiska arbetsmiljöarbetet

Rehabilitering

Förebygga ohälsa

Främja hälsa

Skapa hållbara arbetsförhållanden i praktiken

Rehabilitering

Förebygga ohälsa

Främja hälsa

Individnivå

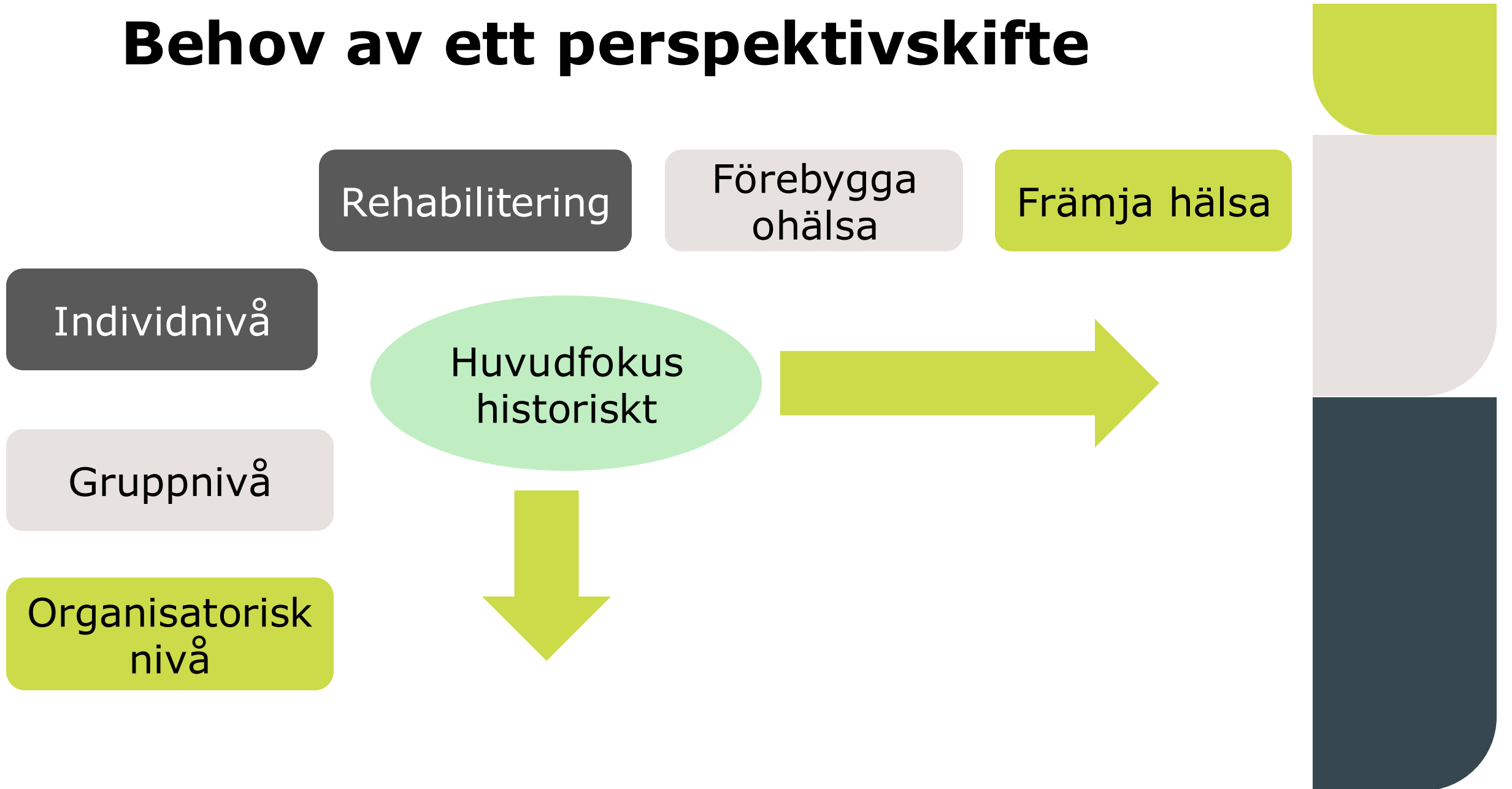
Gruppnivå

Organisatorisk nivå

Huvudfokus historiskt

Förebyggande arbetsmiljöarbete

Behov av ett perspektivskifte

**Vilka är de goda
förutsättningarna?**

Två studier gällande arbetsgivarnas förebyggande arbetsmiljöarbete

Strategisk samverkan inom offentlig sektor (StratSAM)

Följeforskning av en storskalig organisatorisk arbetsmiljöintervention

Data insamlat mellan 2017-2022

Två tillvägagångssätt

Att skapa hållbara arbetsförhållanden i praktiken (HAP)

Undersöker förutsättningar för arbetsgivares förebyggande arbetsmiljöarbete

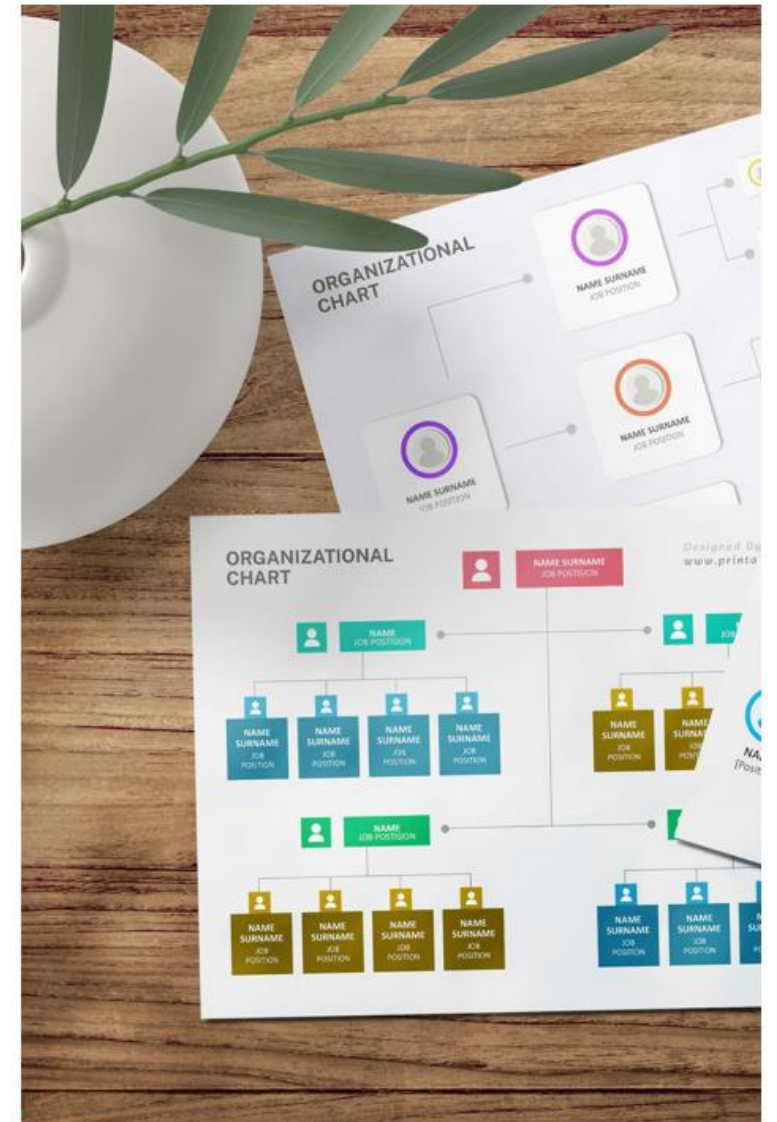
Datainsamling 2023-2024

Enkätstudie

Observationer

Stöd och delaktighet från ledningen

- Arbete på flera nivåer inom organisationen
- Säkerställ tillräckliga resurser och mandat
- Aktivt stöd till enskilda processer
- Säkerställ tillräcklig kunskap inom organisationen

Integrerat arbete på flera nivåer

- Främja både hälsa och verksamhet
- Samsyn gällande begrepp och arbetssätt
- Arbetsmiljöperspektivet ingår i allt utvecklingsarbete

Stödjande arbetssätt

- Processbaserade arbetssätt
- Kombinerar medarbetar- och verksamhetsdata
- Främja organisatoriskt lärande

Högt deltagande

- Olika faser kan ställa olika krav på delaktighet
- Möjliggör analys och genomförandet
- Säkerställer effektiva åtgärder

Stöd och delaktighet från ledningen

- Arbete på flera nivåer inom organisationen
- Säkerställ tillräckliga resurser och mandat
 - Aktivt stöd till enskilda processer
- Säkerställ tillräcklig kunskap inom organisationen

Integrerat arbete på flera nivåer

- Främja både hälsa och verksamhet
- Samsyn gällande begrepp och arbetssätt
- Arbetsmiljöperspektivet ingår i allt utvecklingsarbete

Goda förutsättningar

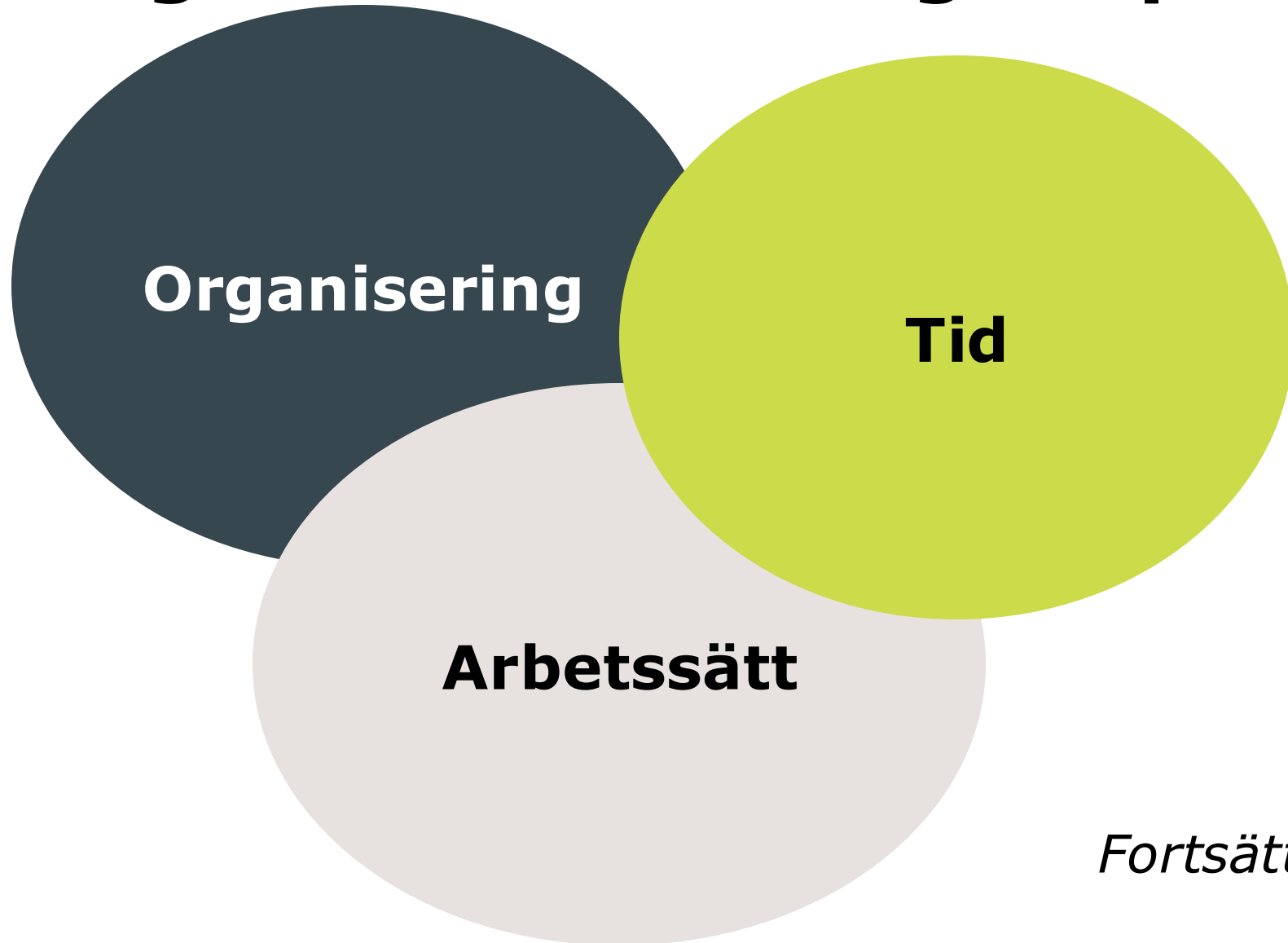
Stödjande arbetssätt

- Processbaserade arbetssätt
- Kombinera medarbetar- och verksamhetsdata
- Främja organisatoriskt lärande

Högt deltagande

- Olika faser kan ställa olika krav på delaktighet
- Möjliggör analys och genomförandet
 - Säkerställer effektiva åtgärder

Vad krävs för att skapas dessa goda förutsättningar i praktiken?

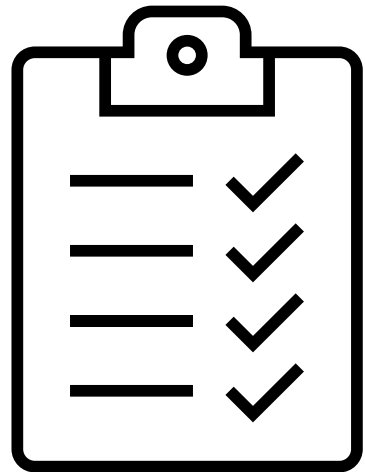

Fortsättning följer.....

**Vad ska det förebyggande
arbetsmiljöarbetet
resultera i?**

Effektiva åtgärder som:

- kan komma tillrätta med den aktuella utmaningen
- inkluderar insatser även på organisatorisk nivå
- integreras i ordinarie arbete och även bidrar positivt till verksamhetens mål
- är anpassade efter den aktuella verksamhetens behov och nuläge
- dessutom implementeras framgångsrikt!

Tack för mig!

magnus.akerstrom@vgregion.se

